

Til lovforslag nr. L 99. Betænkning afgivet af Skatteudvalget den 6. december 1996

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af statsskatteloven, ligningsloven og andre skattelove

(Ændrede regler om skattefri rejsegodtgørelse og ligestilling mellem personer, der udfører offentligt hverv, og ansatte i private virksomheder samt ændring af 60-dages-reglen for befordringsgodtgørelse)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til skatteministeren, som denne har besvaret skriftligt. Et af udvalgets spørgsmål og skatteministerens svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Der er af skatteministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

BAT-Kartellet,
Byggeriets Arbejdsgivere,
Cabin Union Denmark,
Danske eksportchauffører,
Entreprenørforeningen,
Fællesklubbens bestyrelse ved ØTC og
Håndværksrådet.

Skatteministeren har tilkendegivet, at han senest den 1. april 1997 vil fremlægge resultaterne af en kulegravning, der skal belyse, i hvilket omfang der foreligger ligestilling i relation til reglerne om rejsegodtgørelser under hensyn til de forskellige gruppers forskellige omkostningsforhold.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Venstres, Det Konservative Folkepartis, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres, Centrum-Demokraternes og Enhedslistens medlemmer af udvalget) lovforslaget til

vedtagelse med det af skatteministeren stillede ændringsforslag.

Et mindretal inden for flertallet (Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget) bemærker, at det, som det fremgår af svaret fra skatteministeren på spørgsmål 5, jf. bilag 11, og som fremhævet af den konservative ordfører under 1. behandling af lovforslaget, er spørgsmålet, hvor stor den reelle stigning i den skattefri godtgørelse er ved en stigning fra 150 kr. til 250 kr. for langturschaufførerne. Der må tages hensyn til, at godtgørelses-satserne ikke har været reguleret for den almindelige prisudvikling siden 1985. Tages der hensyn til dette, er den reelle stigning således kun på 15-20 kr. Mindretallet afventer nu således den af skatteministeren lovede kulegravning af hele området og vil, når denne foreligger, tage hele problemstillingen op til overvejelse igen.

Et andet mindretal inden for flertallet (Enhedslistens medlem af udvalget) bemærker, at skatteministeren har tilkendegivet, at han senest den 1. april 1997 over for Folketinget vil fremlægge resultaterne af en kulegravning, der belyser, i hvilket omfang der foreligger en reel ligestilling i forhold til reglerne om rejsegodtgørelser under hensyn til de forskellige arbejdsgruppers forskellige omkostningsforhold.

Enhedslisten ønsker at give udtryk for, at en forudsætning for, at en kulegravning af området kan tages seriøst, er, at den omfatter alle arbejdsgruppers omkostningsforhold. Det vil sige, at ikke kun langturschaufførers m.fl. forhold kulegraves, men også de selvstændige erhvervsdrivendes omkostningsforhold kulegraves. Derved sikres det, at der for alle grupper til foråret på et oplyst grundlag kan træffes en fornuftig afgørelse af, om der er en rimelig sammenhæng mellem de udgifter, der er ved at være ude at rejse og de dertil svarende godtgørelser/fradrag.

Det er Enhedslistens opfattelse, at skatteministerens tilkendegivelse om grundlaget for kulegravningen betyder, at den omfatter alle erhvervsgrupper. Enhedslisten ser derfor frem til skatteministerens fremlæggelse af resultatet af denne til foråret.

Endvidere ønsker Enhedslisten at præcisere, at det på lang sigt skal være sådan, at det er arbejdsgiveren, der bærer den fulde udgift ved at have ansatte udstationeret.

Et *mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men vil stemme for det af skatteministeren stillede ændringsforslag.

Fremskridtspartiet har den 28. november 1996 fremsat sit eget lovforslag, nr. L 100, som vil betyde en langt bedre løsning på problemstillingen.

Hvis Folketinget vedtager nærværende lovforslag, er der ingen garanti for, at der sker en forhøjelse af godtgørelsesbeløb som forudsat af partierne og lovet af ministeren. Spørgsmålet skal fortsat afgøres af Ligningsrådet. Ligningsrådet vil derfor kunne vælge et lavere beløb og dermed igen være konfliktskabende. Fremskridtspartiets forslag vil derimod betyde, at Folketinget selv påtager sig ansvaret for at fastsætte beløb for skattefrie godtgørelser, folk kan modtage til betaling for udgifter, mens der arbejdes på »landevejene«.

Skatteministerens forslag har en anden virkning. De folk, som kun er ude en dag, vil over to år blive markant dårligere stillet end i dag. Handelsrejsende, flypersonale m.v. har i dag mulighed for skattefrit at få godtgørelse for de udgifter, de har i forbindelse med arbejde og ophold på landevejene og i lufthavne m.v., hvor udgiftsniveauet er højt og tiden knap. Fremskridtspartiets forslag giver disse erhvervsgrupper mulighed for fortsat at kunne

modtage skattefrie godtgørelse. Det er Fremskridtspartiets opfattelse, at det er helt urimeligt, som skatteministeren og regeringens partier har søgt at give befolkningen indtryk af, at der med godtgørelserne er tale om et særligt dræn på skattekassen, og at folk med godtgørelserne opnår en særlig gevinst. Intet er mere forkert. Godtgørelserne er, som ordet siger, en refusion af udgifter, folk har haft. Når f.eks. en chauffør sidder bag rattet på en lastbil og kører eksportvarer ud af landet, så vil chaufføren i løbet af turen skulle afholde udgifter til mange formål: mad, toiletbesøg, bad, sovekabiner, telefon m.v. Alt sammen udgifter, som chaufføren afholder for at kunne passe sit arbejde. Det er helt urimeligt, hvis disse udgifter skal afholdes af chaufførens løn. Når f.eks. arbejdsgiveren refunderer udgifter, hvor der er bilag, er der fuldt fradrag. Men hvis arbejdsgiveren udbetaler et fast beløb, er det pludselig »skatte-tænkning«. For mange erhvervsgrupper er kvitteringer ikke en praktisk mulighed. Det velordnede danske system med kassebon i alle butikker, hvoraf dato, klokkeslæt og fuld tekst på købet fremgår, er ikke normalt forekommende i alle andre lande. Kommer man syd for Alperne, så betaler man kontant uden mulighed for kvitteringer. Det er ikke en dårlig undskyldning, men en kendsgerning.

Det beløb, regeringen og skatteministeren har »givet« chaufførerne er ikke ekstravagant. Det viser sig faktisk, at det kun lige dækker stigningerne i de danske priser og lønninger i perioden. Men dertil skal lægges, at en række lande i Europa har haft stærkt stigende prisniveau de senere år. Valutaer er blevet justeret m.v. Der er derfor ikke tale om nogen »gavebod« eller »julegave« til chaufførerne.

Fremskridtspartiets forslag om 420 kr. om dagen til alle erhvervsgrupper er langt mere realistisk.

Det er nemlig Fremskridtspartiets opfattelse, at ministeriernes højtloønnede embedsmænd ikke skal have højere godtgørelse end en chauffør eller en repræsentant. Uden at indlede en lang debat om, hvad der i øvrigt er mest samfundsnyttigt, embedsmanden eller chaufføren, vil Fremskridtspartiet blot fastholde, at der skal være ens regler. Det giver Fremskridtspartiets forslag.

Skatteministeren har lovet, at han inden 1. april 1997 vil komme til Folketinget igen med en samlet revision, hvor alle faggruppers forhold bliver analyseret. Fremskridtspartiet tror

ikke på, at ministeren kan opfylde dette løfte. Ministeren køber sig blot tid. Derfor ønsker Fremskridtspartiet at have lovforslag nr. L 100 liggende i udvalget, således at det kan fremmes til betænkningsafgivelse efter 1. april, når ministerens løfte står uopfyldt.

Ændringsforslag

Af skatteministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 5

1) Efter stk. 2 indsættes som nye stykker:

»Stk. 3. De i ligningslovens § 9, stk. 5, 4. pkt., som affattet ved denne lovs § 2, nr. 1, nævnte frister for, at et arbejdssted anses som midlertidigt, på 2 måneder, hvis arbejdsstedet er i Danmark, og på 4 måneder, hvis arbejdsstedet er i udlandet, løber først fra 1. januar 1999. Ligningsrådet kan uanset bestemmelsen i ligningslovens § 9, stk. 5, 3. pkt., som affattet ved denne lovs § 2, nr. 1, fastsætte godtgørelsessatser for rejser uden overnatning og uanset bestemmelsen i ligningslovens § 9, stk. 5, 8. pkt., som affattet ved denne lovs § 2, nr. 1, fastsætte godtgørelsessatser for logi gældende til og med 31. december 1998. Det er en betingelse for, at der kan udbetales skattefri godtgørelse for en rejse uden overnatning, at rejsen har en varighed af mindst 5 timer og strækker sig ud over 8 km fra arbejdsstedet. Desuden gælder betingelserne i cirkulære nr. 220 af 31. december 1995 for sådanne rejser.

Stk. 4. § 2, nr. 4, samt §§ 3 og 4, har ikke virkning for godtgørelser, der ydes i medfør af bestemmelsen i stk. 2.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Med ændringsforslaget udvides den overgangsordning, som fremgår af det fremsatte lovforslag med bemærkninger.

Det sikres med udvidelsen, at der for 1997 og 1998 fortsat kan fastsættes skattefri godtgørelsessatser for logi, således at kravet om dokumenterede merudgifter først får virkning fra 1. januar 1999.

Desuden udskydes virkningen af den foreslåede afgrænsning af den periode på 2 måne-

der ved rejse i Danmark, henholdsvis 4 måneder ved rejse i udlandet, hvori der ved arbejde på samme arbejdssted kan opnås skattefri godtgørelser med standardsatser eller fradrag med standardsatser. Fristen foreslås at få virkning fra 1. januar 1999. Dermed er der givet en rimelig overgangsperiode for bl.a. bygningshåndværkere.

Det foreslås endvidere, at Ligningsrådet med virkning til og med 31. december 1998 kan fastsætte satser for skattefri godtgørelse i forbindelse med rejse uden overnatning. Ligningsrådets hidtidige betingelser for, at der kan udbetales skattefri rejsegodtgørelse ved rejse uden overnatning, foreslås fastholdt i overgangsperioden. Det drejer sig bl.a. om kravet om, at en rejse uden overnatning kun kan berettige til skattefri rejsegodtgørelse, hvis den har en varighed af mindst 5 timer og strækker sig ud over 8 km fra arbejdsstedet, og at der ikke kan udbetales skattefri rejsegodtgørelse, når udearbejdet uden overnatning beslaglægger mere end 50 pct. af arbejdstiden inden for lønperioden.

Som følge af overgangsreglen vedrørende § 5 d, er det i ændringsforslaget endvidere præciseret, at der ikke skal skabes indberetningspligt for § 5 d-ydelserne i den overgangsperiode på 2 år, hvori reglerne videreføres, ligesom virkningerne for lempelse efter ligningslovens § 33 A og nettolønindtægten efter etableringskontolovens § 3 udskydes, til overgangsperioden er udløbet.

Provenumæssige konsekvenser

Med ændringsforslaget gives i 1997 og 1998 afkald på et skønnet merprovenu på ca. 45 mio. kr. årligt. Dette merprovenu ville være fremkommet ved bortfald af godtgørelse/fradrag vedrørende logi samt ved begrænsninger af godtgørelser/fradrag for en række faggrupper, der varetager arbejde for arbejdsgiveren uden for den normale arbejdsplads, der ikke nødvendigvis er overnatning eller har en varighed af over 2 henholdsvis 4 måneder, og hvor der ikke kan fremvises dokumentation for merudgifter ved arbejdet. Faggrupperne omfatter eksempelvis arbejdere ved længerevarende anlægsprojekter og montører samt andre, der arbejder og rejser under tilsvarende forhold.

Jacob Buksti (S) nfm. Dorte Dinesen (S) Klaus Hækkerup (S) Anna-Marie Hansen (S)
Per Kaalund (S) Jes Lunde (SF) Elisabeth Arnold (RV) Frank Aaen (EL)
Sonja Albrink (CD) Peter Brixtofte (V) Svend Aage Jensby (V) Charlotte Antonsen (V)
Jens Løgstrup Madsen (V) Flemming Hansen (KF) fmd. Gitte Seeberg (KF)
Brian Mikkelsen (KF) Kim Behnke (FP)

Dansk Folkeparti havde ikke medlemmer i udvalget.

Bilag**Et af udvalgets spørgsmål til skatteministeren og dennes besvarelse heraf***Spørgsmål 5:*

»Satserne for de skattefrie godtgørelser har ikke været reguleret siden 1987. Ministeren bedes i den forbindelse oplyse, hvad de ville have været i dag, såfremt de løbende var blevet reguleret for den almindelige løn- og prisudvikling.«

Svar:

De almindelige standardsatser for skattefrie rejsegodtgørelser, som Ligningsrådet har fastsat siden 1987, svarer til statens satser, og de reguleres årligt, mens de særlige standardsatser ikke har været reguleret siden 1985.

I nedenstående oversigt er vist de almindelige standardsatser for rejsegodtgørelser i 1987 og 1996.

For de særlige satser er i oversigten vist, hvad beløbene ville have udgjort i 1996, såfremt de i perioden 1985 til 1996 var blevet reguleret svarende til udviklingen i det danske forbrugerprisindeks, der siden 1985 er steget med ca. 36,5 pct.

For chaufførernes godtgørelsessats ved rejser i udlandet er endvidere vist, hvad satserne ville have været i 1996, såfremt der siden 1985 var foretaget regulering svarende til udviklingen i Finansministeriets satser for kost i Tyskland (51,9 pct.).

Satser for skattefri rejsegodtgørelser

Godtgørelsessats, kr.	1987	1996		
<i>Almindelig standardsats i Danmark til fortæring</i>				
– pr. time	8,10	10,50		
– pr. døgn	180,00	251,70		
til logi	125,00	139,50		
Særlige standardsatser	1985	1996	Satser i 1996 med regulering svarende til den danske prisudvikling	Udlandssatser i 1996 med regulering svarende til FM's Tysklandssatser
Fagforbundenes funktionærer og tillidsmænd				
– ved møder under 4 timer	75	75	102	–
– ved møder over 4 timer	150	150	205	–
<i>Handelsrejsende, pr. rejsedag ...</i>	50	50	68	–
<i>Langturschauffør ved rejser af over 20 timers varighed:</i>				
Ind- og udland	150	150	205	228
<i>Turistchauffører, pr. døgn med overnatning:</i>				
– Indland	44	44	60	–
– Udland	80	80	109	122
<i>Flypersonale:</i> Ved rejse i Danmark anvendes de almindelige standardsatser, jf. øverst i oversigten. Ved rejser i udlandet med overnatning anvendes statens/Ligningsrådets satser pr. 1. januar 1988 med tillæg af 30 pct. Satserne varierer fra land til land. 1988-satserne plus 30 pct. har været gældende siden indkomståret 1989. For 1988 gjaldt satserne pr. 1. oktober 1987 plus 30 pct.			Det danske forbrugerprisindeks er siden 1. januar 1988 steget med ca. 25 pct.	